

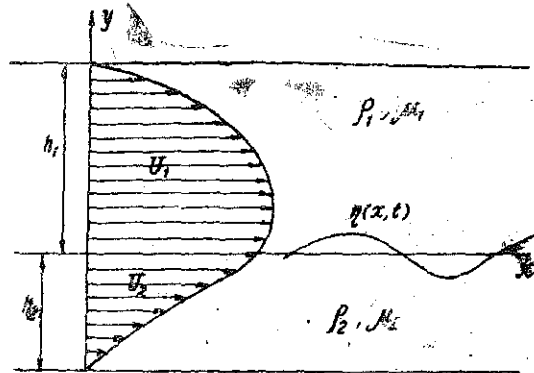
ÔN ĐỊNH PHI TUYẾN CỦA MẶT PHÂN CÁCH GIỮA HAI CHẤT LỎNG NHỚT CÙNG CHUYỂN ĐỘNG TRONG KÊNH PHẪNG

TRẦN VĂN TRAN

Trong bài này chúng tôi xét tiếp bài toán đặt ra ở [1, 2] về ổn định của mặt cách giữa hai chất lỏng nhớt cùng chuyển động song song ở trong kênh phẳng. Với [2] ở đây chúng tôi có xét đến ảnh hưởng của lực căng bề ngoài mặt và chỉ lực đó luôn luôn đóng vai trò giữ cho chuyển động ổn định.

§1. ĐẶT BÀI TOÁN

Trong [2] khi thu nhận bài toán biên ở các bậc $0(\epsilon)$, $0(\epsilon^2)$ và $0(\epsilon^3)$ chúng tôi đã đưa ra số hạng chứa lực căng bề mặt ở một trong các điều kiện biên trên bề mặt cách vì nó có dạng: $W^{-1}(\epsilon^4 E_{1111} + E_{2211} + \dots)$ tức là vì nó có bậc $0(\epsilon^4)$ về mặt hình thức. Trong thực tế đại lượng W^{-1} có thể rất lớn nếu hệ số lực căng bề mặt σ không nhỏ, nhất là ở các trị Re không lớn lắm, bởi vì ta có $W = h_2 \rho_2 \sigma R e^{-2} \mu_2^{-2}$. Khi đó $\epsilon^4 W^{-1}$ có thể thuộc vào số Rônbô và biên độ đầu của nhiều phi tuyến. Ở đây trong [2] có kể đến các nhận xét sau.

Hình 1

Để tiện cho việc theo dõi chúng tôi nhắc lại một cách ngắn gọn cách đặt bài toán. Giả sử có hai chất lỏng nhớt độ dày, tỉ trọng và độ nhớt như chỉ ở hình 1. Dưới tác dụng của chênh áp trong kênh chúng chuyển động song song mặt cắt tốc độ có dạng:

$$\begin{aligned} U_1 &= A_1 y^2 + B_1 y + 1 \text{ với } 0 \leq y \leq d, \quad d = h_1/h_2 \\ U_2 &= A_2 y^2 + B_2 y + 1 \text{ với } -1 \leq y \leq 0 \end{aligned} \quad (1.1)$$

trong đó $A_2 = \omega A_1$, $B_2 = \omega B_1$, $\omega = \mu_1/\mu_2$ (h_2 và $U(0)$ là các đại lượng đặc trưng). Khi ta có thể biểu diễn hàm dòng của chuyển động bị kích động là $\Psi(x, y, t)$ ở dạng:

$$\Psi(x, y, t) = \begin{cases} U_1 y + \varphi^1(x, y, t) \text{ cho chất lỏng trên} \\ U_2 y + \varphi^2(x, y, t) \text{ cho chất lỏng dưới} \end{cases} \quad (1.2)$$

Bài toán biên để nghiên cứu sự biến thiên của kích động phi tuyến đặt vào chảy (1.1) bao gồm phương trình (1.4) và các điều kiện biên (1.5) - (1.9) và cho trong [2]. Để giải bài toán ấy ta dùng phương pháp nhiễu tỉ lệ bằng cách ào các biến mới:

$$\xi = \varepsilon(x - C_0 t); \tau = \varepsilon^2 t \quad (1.3)$$

đó ε được coi là biên độ ban đầu của nhiễu, C_0 là hằng số sẽ được xác định thấ từ các thông số hình học và vật lý của bài toán. Tiếp theo ta phân tích dòng và bề mặt phân cách ở dạng:

$$\varphi^k(x, y, t) = \varepsilon \varphi_1^k(\xi, y, \tau) + \varepsilon^2 \varphi_2^k(\xi, y, \tau) + \varepsilon^3 \varphi_3^k(\xi, y, \tau) + \dots \quad k = 1, 2$$

$$\eta(x, t) = \varepsilon E_1(\xi, \tau) + \varepsilon^2 E_2(\xi, \tau) + \varepsilon^3 E_3(\xi, \tau) + \dots \quad (1.4)$$

ét lại bài toán biên trên với các biến mới (1.3). Sau đó trong phương trình và điều kiện biên ta nhóm các số hạng cùng bậc theo ε ta sẽ nhận được các bài toán tương ứng ở các bậc $0(\varepsilon)$, $0(\varepsilon^2)$, $0(\varepsilon^3)$...

Bây giờ nếu ta giả thiết $W^{-1}\varepsilon^4 \sim 0(\varepsilon)$ (tức là ở chế độ chảy với số Re non rất thì ta sẽ thấy rằng bài toán ở bậc $0(\varepsilon)$ sẽ không có lời giải. Điều này có nghĩa là Re rất bé sự phát triển của nhiễu phi tuyến không phù hợp với mô hình nhiễu thời gian. Ta xét tiếp trường hợp $W^{-1}\varepsilon^4 \sim 0(\varepsilon^2)$. Khi đó bài toán bậc nhất có:

$$\frac{\partial^4 \varphi_1^1}{\partial y^4} = \frac{\partial^4 \varphi_1^2}{\partial y^4} = 0, \quad (1.5)$$

$$\frac{\partial \varphi_1^1}{\partial \xi} = \frac{\partial \varphi_1^1}{\partial y} \Big|_{y=d} = 0; \quad \frac{\partial \varphi_1^2}{\partial \xi} = \frac{\partial \varphi_1^2}{\partial y} \Big|_{y=-1} = 0 \quad (1.6)$$

$\tau = 0$ ta có:

$$E_1 B_1 + \frac{\partial \varphi_1^1}{\partial y} = E_1 B_2 + \frac{\partial \varphi_1^2}{\partial y}, \quad \frac{\partial \varphi_1^1}{\partial \xi} = \frac{\partial \varphi_1^2}{\partial \xi}$$

$$\omega \frac{\partial^2 \varphi_1^1}{\partial y^2} = \frac{\partial^2 \varphi_1^2}{\partial y^2}, \quad \omega \frac{\partial^3 \varphi_1^1}{\partial y^3} = \frac{\partial^3 \varphi_1^2}{\partial y^3} \quad (1.7)$$

Điều kiện đồng học có dạng:

$$\frac{\partial \varphi_1^1}{\partial \xi} = (C_0 - 1) E_1 \xi \quad (1.8)$$

Bài toán bậc hai như sau:

$$\frac{\partial^4 \varphi_2^k}{\partial y^4} = \text{Re} \chi_k \left[(U_k - C_0) \frac{\partial^3 \varphi_1^k}{\partial \xi \partial y^2} - U_k'' \frac{\partial \varphi_1^k}{\partial \xi} \right]; \quad \chi_1 = \gamma/\omega, \quad \chi_2 = 1 \quad (1.9)$$

$$\frac{\partial \varphi_2^1}{\partial \xi} = \frac{\partial \varphi_2^1}{\partial y} \Big|_{y=d} = 0, \quad \frac{\partial \varphi_2^2}{\partial \xi} = \frac{\partial \varphi_2^2}{\partial y} \Big|_{y=-1} = 0 \quad (1.10)$$

$y = 0$:

$$E_2 B_1 + E_1^2 A_1 + E_1 \frac{\partial^2 \varphi_1^1}{\partial y^2} + \frac{\partial \varphi_2^1}{\partial y} = (A_1 \rightarrow A_2, B_1 \rightarrow B_2, \varphi_n^1 \rightarrow \varphi_n^2),$$

$$\frac{\partial \varphi_2^1}{\partial \xi} + E_1 \frac{\partial^2 \varphi_1^1}{\partial \xi \partial y} = (\varphi_n^1 \rightarrow \varphi_n^2), \quad \omega \left(\frac{\partial^2 \varphi_2^1}{\partial y^2} + \frac{\partial^3 \varphi_1^1}{\partial y^3} \right) = (\omega \rightarrow 1, \varphi_n^1 \rightarrow \varphi_n^2),$$

$$\gamma \left[(1 - C_0) \frac{\partial^2 \varphi_1^1}{\partial \xi \partial y} - B_1 \frac{\partial \varphi_1^1}{\partial \xi} \right] - \frac{\omega}{\text{Re}} \frac{\partial^3 \varphi_1^1}{\partial y^3} =$$

$$= (\gamma \rightarrow 1, \omega \rightarrow 1, B_1 \rightarrow B_2, \varphi_n^1 \rightarrow \varphi_n^2) - F_\tau E_1 \xi - \varepsilon^2 W^{-1} E_1 \xi \xi \xi. \quad (1.11)$$

Điều kiện động học bây giờ có dạng:

$$E_1\tau + (1 - C_0)E_2\xi + B_1E_1E_1\xi + E_1\xi \frac{\partial \varphi_1^1}{\partial y} = - \left(\frac{\partial \varphi_2^1}{\partial \xi} + E_1 \frac{\partial^2 \varphi_1^1}{\partial \xi \partial y} \right) \quad (1.12)$$

Bài toán ở bậc $O(\varepsilon^3)$ bây giờ bao gồm:

$$\begin{aligned} \frac{\partial^4 \varphi_3^k}{\partial y^4} = \text{Re} \chi_k \left[(U_k - C_0) \frac{\partial^3 \varphi_1^k}{\partial \xi \partial y^2} + \frac{\partial^3 \varphi_1^k}{\partial \tau \partial y^2} + \frac{\partial \varphi_1^k}{\partial y} \cdot \frac{\partial^3 \varphi_1^k}{\partial \xi \partial y^2} - \right. \\ \left. - 2A_k \frac{\partial \varphi_2^k}{\partial \xi} - \frac{\partial \varphi_1^k}{\partial \xi} \frac{\partial^3 \varphi_1^k}{\partial y^3} \right] - 2 \frac{\partial^4 \varphi^k}{\partial \xi^2 \partial y^2}, \end{aligned} \quad (1.13)$$

$$\frac{\partial \varphi_3^1}{\partial \xi} = \frac{\partial \varphi_2^1}{\partial y} \Big|_{y=d} = 0, \quad \frac{\partial \varphi_3^2}{\partial \xi} = \frac{\partial \varphi_2^2}{\partial y} \Big|_{y=-1} = 0, \quad (1.14)$$

$y = 0$:

$$\begin{aligned} + 2A_1E_1E_2 + \frac{\partial \varphi_3^1}{\partial y} + E_2 \frac{\partial^2 \varphi_1^1}{\partial y^2} + E_1 \frac{\partial^2 \varphi_2^1}{\partial y^2} + \frac{E_1^2}{2} \frac{\partial^3 \varphi_1^1}{\partial y^3} = (B_1 \rightarrow B_2, A_1 \rightarrow A_2, \varphi_n^1 \rightarrow \varphi_n^2) \\ \frac{\partial \varphi_3^1}{\partial \xi} + E_1 \frac{\partial^2 \varphi_2^1}{\partial \xi \partial y} + E_2 \frac{\partial^2 \varphi_1^1}{\partial \xi \partial y} + \frac{E_1^2}{2} \frac{\partial^3 \varphi_1^1}{\partial \xi \partial y^2} = (\varphi_n^1 \rightarrow \varphi_n^2), \\ + \left(2A_1E_3 + \frac{\partial^2 \varphi_3^1}{\partial y^2} + E_1 \frac{\partial^3 \varphi_2^1}{\partial y^3} + E_2 \frac{\partial^3 \varphi_1^1}{\partial y^3} - \frac{\partial^2 \varphi_1^1}{\partial \xi^2} \right) = (\omega \rightarrow 1, A_1 \rightarrow A_2, \varphi_n^1 \rightarrow \varphi_n^2), \\ - C_0 \left(\frac{\partial^2 \varphi_2^1}{\partial \xi \partial y} + E_1 \frac{\partial^3 \varphi_1^1}{\partial \xi \partial y^2} \right) + \frac{\partial^2 \varphi_1^1}{\partial \tau \partial y} - B_1 \frac{\partial \varphi_1^1}{\partial \xi} - 2A_1E_1 \frac{\partial \varphi_1^1}{\partial \xi} - \frac{\partial \varphi_1^1}{\partial \xi} \cdot \frac{\partial^2 \varphi_1^1}{\partial y^2} + \\ \frac{\partial \varphi_1^1}{\partial y} \cdot \frac{\partial^2 \varphi_1^1}{\partial \xi \partial y} - \frac{\omega}{\text{Re}} \left(\frac{\partial^3 \varphi_1^1}{\partial \xi^2 \partial y} + \frac{\partial^3 \varphi_3^1}{\partial y^3} + E_1 \frac{\partial^4 \varphi_2^1}{\partial y^4} \right) - 2\omega \left(B_1E_1\xi\xi + \frac{\partial^3 \varphi_1^1}{\partial \xi^2 \partial y} \right) = \\ (\omega \rightarrow 1, A_1 \rightarrow A_2, B_1 \rightarrow B_2, \varphi_n^1 \rightarrow \varphi_n^2) - \text{Fr}E_2\xi - W^{-1}\varepsilon^2E_2\xi\xi\xi \end{aligned} \quad (1.15)$$

Điều kiện động học có dạng:

$$\begin{aligned} E_2\tau + (1 - c_0)E_3\xi + B_1E_1E_2\xi + B_1E_1\xi E_2 + A_1E_1^2E_1\xi + E_2\xi \frac{\partial \varphi_1^1}{\partial y} + E_1\xi \frac{\partial \varphi_2^1}{\partial y} + \\ E_1E_1\xi \frac{\partial^2 \varphi_1^1}{\partial y^2} = - \left(\frac{\partial \varphi_3^1}{\partial \xi} + E_1 \frac{\partial^2 \varphi_2^1}{\partial \xi \partial y} + E_2 \frac{\partial^2 \varphi_1^1}{\partial y \partial \xi} + \frac{E_1^2}{2} \frac{\partial^3 \varphi_1^1}{\partial \xi \partial y^2} \right) \end{aligned} \quad (1.16)$$

§ 2. PHƯƠNG PHÁP GIẢI

Cũng như trong [2] bài toán bậc nhất có dạng lời giải sau:

$$\varphi_1^1 = P_0(y)E_1(\xi, \tau), \quad \varphi_1^2 = Q_0(y)E_1(\xi, \tau) \quad (2.1)$$

trong đó $P_0(y) = \sum_{n=0}^3 a_{0n} y^n$, $Q_0(y) = \sum_{n=0}^3 b_{0n} y^n$ với các hệ số a_{0n} , b_{0n} xác định duy nhất bởi các điều kiện biên.

Lời giải của bài toán bậc hai có thể viết như sau :

$$\begin{aligned}\varphi_1^1 &= P_1(y)E_2 + P_2(y)E_1^2 + P_3(y)E_1\xi + S_0(y)E_1\xi\xi\xi, \\ \varphi_2^2 &= Q_1(y)E_2 + P_2(y)E_1^2 + Q_3(y)E_1\xi + T_0(y)E_1\xi\xi\xi,\end{aligned}\quad (2.2)$$

$$P_1 \equiv P_0, \quad Q_1 \equiv Q_0, \quad P_2 = \sum_{n=0}^3 a_{2n}y^n, \quad Q_2 = \sum_{n=0}^3 b_{2n}y^n,$$

$$P_3 = \sum_{n=0}^3 (\alpha_{3n}y^n + \alpha_{3n}y^{4+n}), \quad Q_3 = \sum_{n=0}^3 (b_{3n}y^n + \beta_{3n}y^{4+n}),$$

$$S_0 = \sum_{n=0}^3 s_{0n}y^n, \quad T_0 = \sum_{n=0}^3 t_{0n}y^n.$$

g đó các hệ số của các đa thức trên được xác định duy nhất từ các điều kiện (1.10) và (1.11). Phương trình tiến hóa của E_1 nhận được từ (1.12) bằng cách φ_1^1, φ_2^1 vào nó :

$$E_1\tau + bE_1E_1\xi + a_{30}E_1\xi\xi + s_{00}E_1\xi\xi\xi = 0 \quad (2.3)$$

g đó $b = B_1 + 2a_{20} + 2a_{01}$

Sau khi tìm được $\varphi_1^1, \varphi_2^1, \varphi_1^2$ và φ_2^2 ta có thể tìm được lời giải của bài toán ba ở dạng:

$$\begin{aligned}\varphi_3^3 &= P_4(y)E_3 + P_5(y)E_1E_2 + P_6(y)E_1^3 + P_7(\tau)E_2\xi + P_8(y)E_1E_1\xi + \\ &P_9(y)E_1\xi\xi + S_1(y)E_1E_1\xi\xi\xi + S_2(y)E_1\xi\xi\xi\xi + S_3(y)E_2\xi\xi\xi\end{aligned}\quad (2.4)$$

thức của $\varphi_3^3(\xi, y, \tau)$ tương tự như φ_3^1 chỉ thay P_n thành $Q_n (n = 4 - 9)$ và S_m thành $m = 1 - 3$). Ở đây ta có $P_4 \equiv P_0, Q_4 \equiv Q_0, P_7 \equiv P_3, Q_7 \equiv Q_3, S_3 \equiv S_0, T_3 \equiv T_0$,

$$P_J = \sum_{n=0}^3 a_{Jn}y^n, \quad Q_J = \sum_{n=0}^3 b_{Jn}y^n \quad (J = 5 - 6),$$

$$P_8 = \sum_{n=0}^3 (\alpha_{8n}y^n + \alpha_{8n}y^n), \quad Q_8 = \sum_{n=0}^3 (b_{8n}y^n + \beta_{8n}y^n),$$

$$P_9 = \sum_{n=0}^3 a_{9n}y^n + \sum_{n=0}^7 \alpha_{9n}y^{4+n}, \quad Q_9 = \sum_{n=0}^3 b_{9n}y^n + \sum_{n=0}^7 \beta_{9n}y^{4+n},$$

$$S_1 = \sum_{n=0}^3 s_{1n}y^n, \quad T_1 = \sum_{n=0}^3 t_{1n}y^n, \quad S_2 = \sum_{n=0}^3 (S_{2n}y^n + u_{2n}y^{4+n}),$$

$$T_2 = \sum_{n=0}^3 (t_{2n}y^n + v_{2n}y^{4+n})$$

Tất cả các hệ số của các đa thức trên đều được xác định duy nhất từ (1.14) (1.15).

Đề nhận được phương trình tuyến hóa cho E_2 ta thay $\varphi_1^1, \varphi_2^1, \varphi_3^1$ vào (1.16):

$$E_2\tau + a_{30}E_{2\xi\xi} + s_{00}E_{2\xi\xi\xi\xi} + cE_1E_{2\xi} + cE_{1\xi}E_2 + eE_1^2E_{1\xi} + fE_{1\xi}^2 + \dots + fE_1E_{1\xi\xi} + gE_{1\xi}E_{1\xi\xi\xi} + gE_1E_{1\xi\xi\xi\xi} + a_{90}E_{1\xi\xi\xi} + s_{20}E_{1\xi\xi\xi\xi\xi} = 0 \quad (2.5)$$

g đó $c = B_1 + a_{01} + a_{11} + a_{50}$, $e = A_1 + 3a_{02} + 3a_{21} + 3a_{60}$, $f = a_{31} + a_{80}$, $a_{41} + s_{10}$

§ 3. PHÂN TÍCH PHƯƠNG TRÌNH TIẾN HÓA

Ta xét kỹ phương trình (2.3) và (2.5). Phương trình (2.3) khác phương trình (2.4) trong [2] ở chỗ nó có thêm số hạng $s_{00}E_{1\xi\xi\xi\xi}$ do có tính đến lực căng bề mặt đã nói ở phần đầu. Nếu đã biết, phương trình (2.3) không có số hạng trên sẽ là phương trình Burgers và nghiệm của nó tắt dần khi $\tau \rightarrow \infty$ nếu $a_{30} < 0$ còn nếu $a_{30} > 0$ thì nghiệm đó sẽ không giới nội khi $\tau \rightarrow \infty$. Bây giờ chúng ta sẽ chỉ ra rằng căng bề mặt có tác dụng làm tắt những chấn động có bước sóng nhỏ hơn một trị nào đó cả khi $a_{30} > 0$. Muốn vậy ta xét những kích động bề mặt nằm trong các hàm số tuần hoàn theo ξ có chu kỳ $2L$. Khi đó nhân hai vế của (2.3) với E_1 tích phân kết quả theo ξ từ 0 đến $2L$ ta có:

$$\frac{\partial}{\partial \tau} \int_0^{2L} \frac{1}{2} E_1^2 d\xi = a_{30} \int_0^{2L} E_{1\xi}^2 d\xi - s_{00} \int_0^{2L} S_{1\xi\xi}^2 d\xi \quad (3.1)$$

Vì ta luôn có $s_{00} = \epsilon^2 W^{-1} d^3(d + \omega)/(d^4 + 4d^3\omega + 6d^2\omega^2 + 4d\omega^3 + \omega^4) > 0$ từ (3.1) một lần nữa ta thấy kích động phi tuyến sẽ tắt nếu $a_{30} < 0$. Bây giờ giả sử $a_{30} > 0$. Ta có $E_1(\xi, \tau)$ là hàm tuần hoàn theo ξ nên $E_{1\xi}$ và $E_{1\xi\xi}$ cũng là các hàm tuần hoàn theo ξ với chu kỳ $2L$, ngoài ra chúng còn có thêm tính chất:

$$\int_0^{2L} E_{1\xi} d\xi = \int_0^{2L} E_{1\xi\xi} d\xi = 0$$

o đó dễ dàng thấy rằng:

$$\int_0^{2L} E_{1\xi\xi}^2 d\xi / \int_0^{2L} E_{1\xi}^2 d\xi \geq \frac{\pi^2}{L^2} \equiv \alpha^2 \quad (\alpha \text{ là hệ số sóng})$$

Khi đó từ (3.1) ta suy ra

$$\frac{\partial}{\partial \tau} \int_0^{2L} E_1^2 d\xi > 0 \text{ nếu } \frac{\pi^2}{L^2} \frac{s_{00}}{a_{30}} \equiv \frac{\alpha^2}{\alpha_*^2} < 1 \text{ và } \frac{\partial}{\partial \tau} \int_0^{2L} E_1^2 d\xi < 0$$

$\alpha^2/\alpha_*^2 > 1$, trong đó $\alpha_*^2 = a_{30}/s_{00}$. Điều này có nghĩa là nếu bước sóng $2L$ của u nhỏ hơn $2L_* = 2\pi/\alpha_*$ thì nhiễu sẽ tắt dần, tức là dòng chảy ổn định phi tuyến nếu bước sóng của nhiễu lớn hơn $2L_*$ thì dòng chảy mất ổn định. Đó chính là rô của lực căng bề mặt trong việc giữ ổn định cho dòng chảy.

Bây giờ ta xét phương trình (2.5). Ta cũng giả thiết E_2 là hàm tuần hoàn theo chu kỳ $2L$. Nhân hai vế của (2.5) với E_2 và tích phân theo ξ trên một chu kỳ, một số phép biến đổi ta có:

$$\frac{\partial}{\partial \tau} \int_0^{2L} \frac{1}{2} E_2^2 d\xi = \int_0^{2L} (a_{30} E_{2\xi}^2 - S_{c0} E_{2\xi\xi}^2) d\xi + \int_0^{2L} (e E_1^3 + g E_1 E_{1\xi\xi\xi} + a_{90} E_{1\xi\xi} + S_{20} E_{1\xi\xi\xi\xi}) E_{2\xi} d\xi \quad (3.2)$$

a xét các kích động phi tuyến có bước sóng $2L < 2L_*$ thì tích phân thứ nhất (3.2) sẽ là một đại lượng âm. Mặt khác nếu bước sóng của E_1 cũng nhỏ hơn thì từ (2.3) ta dễ dàng chứng minh được rằng cùng với $|E_1| \rightarrow 0$ ta còn có $|\xi| \rightarrow 0$ khi $\tau \rightarrow \infty$, trong đó $E_{1N\xi}$ là đạo hàm bậc N của E_1 theo ξ . Khi đó ta sẽ thấy rằng tích phân thứ hai trong (3.2) cũng sẽ $\rightarrow 0$ khi $\tau \rightarrow \infty$, và như vậy $|E_2| \rightarrow 0$ khi $\tau \rightarrow \infty$ tức là dòng chảy ổn định phi tuyến.

Trường hợp $W^{-1}\epsilon^4 \sim O(\epsilon^3)$ tức là khi Re khá lớn ta có thể thấy rằng hai phương trình tiến hóa cho E_1 và E_2 lúc này giống như trong [2] chỉ khác là trong phương trình cho E_2 còn có thêm số hạng $S_{c0} E_{1\xi\xi\xi\xi}$ và do đó các kết luận chính trong [2] hoàn toàn thích hợp cho trường hợp này.

§. KẾT LUẬN

Kết quả nhận được cho ta thấy lực căng bề mặt giữa 2 lớp chất lỏng không hòa lẫn có tác dụng dập tắt những kích động phi tuyến có bước sóng đủ nhỏ. Trị số bước sóng tới hạn đó giảm nhanh tới không khi số Rayleigh của dòng chảy tăng. Do đó những giá trị Rayleigh tương đối lớn vai trò giữ ổn định của lực căng bề mặt không đáng kể.

Chỉ
Cơ học Viện KHVN

Nhận ngày 9-5-1988

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- TRẦN VĂN TRẦN, NGUYỄN TRUNG HÀ. Về ổn định của mặt phân cách giữa hai chất lỏng nhớt cùng chuyển động trong kênh phẳng, Phần 1. Bài toán tuyến tính. Tạp chí Cơ học số 3, 1988.
TRẦN VĂN TRẦN. Về ổn định của mặt phân cách giữa hai chất lỏng nhớt cùng chuyển động trong kênh phẳng. Phần 2: bài toán phi tuyến. Tạp chí Cơ học số 3, 1989

SUMMARY

NONLINEAR STABILITY OF CO - CURRENT FLOW OF TWO VISCIOUS FLUIDS IN A CHANNEL

Nonlinear instability of the interface between two viscous fluids moving in a channel is considered. It is shown that the interface is stable with respect to the te disturbances, the wave length of which is less than $2L_*$, where L_* is determined the geometrical and physical parameters of the problem. This result is due to the act of the surface tension.